

په Sfi (د خارجیانو لپاره د سویډنی ژبې زده کړې) کې د غټانو لپاره د د ښاروالی د کورس پلان

د زده کړو موخه

له ښاروالی له لوري د مهاجرینو غټانو د سویډنی ژبې د زده کړې پروګرام، په شرایطو برابرې داسې زده کړې دي چې یو غټ کس ته چې له خارج څخه راغلی وي د سویډنی ژبې بنسټیزې زده کړې وربښايي. ددې زده کړې هغه څوک کولی شي چې مورنی ژبه یې سویډنی نه وي تر څو وکولی شي چې په عملي توګه بله ژبه زده کړي. دا زده کړې به شخص دې ته چمتو کړي چې خپل ورځني ژوند، ټولنه او کاري ژوند کې خبرې وکړي او فعاله ونډه پکې واخلي او ورسره ورسره خپلې زده کړې پر مخ بوځي. زده کوونکي ته به ددې امکانات هم ورکول کېږي چې خپلې هغه ستراتیژي عمل وسیع کړي له کومې لارې چې دې کولی شي خپله ژبه پیاوړې کړي او په ضمن کې وکولی شي خپله شخصي اړیکه حمایه کړي. ددې زده کړو یوه موخه دا هم ده چې غټانو ماجرینو ته چې له لوستلو او لیکلو مهارتونو څخه یې برخې وي، داسې یو فرصت برابر کړي چې ورسره ورسره دا نوموړي مهارتونه هم خپل کړي. هغه زده کوونکي چې له درس څخه یې برخې پاتې شوي وي او یا د هغو د ژبې الفبا د لاتیني الفبا سره توپیر لري نو د زده کړو- او د لومړنیو زده کړو په چوکاټ کې لومړی دوی باید لیکل زده کړي.

دا نوموړې زده کړې باید د هغه کسانو لپاره وي چې تجارب، د ژوند حالتونه، زده کړې او د زده کړو اهداف یې بیل وي. دا نوموړې زده کړې باید له زده کوونکي سره یو ځای پلان او طرحه شي او د زده کوونکي علاقه مندی، تجربات، هر اړخیزه زده کړو او اوږد مهاله اهداف په نظر کې ونیول شي.

دا نوموړې زده کړې باید د وګړي شخصي ضرورتونو، د ښه عوایدو او وظیفو داسې نورو فعالیتونو لکه کاري ژوند، په ټولنه کې اموخت، اعتبار سنجی، عملی یا نورو زده کړو په موخه تر سره شي. نو ځکه دا زده کړې باید له وقت، ځای، محتوا او روش له نظره انعطاف پذیره وسي.

اهداف او د زده کړو ماهیت

له ښاروالی له لوري د مهاجرینو غټانو د سویډنی ژبې د زده کړې پروګرام له لارې، زده کوونکو ته دا شرایط ور په برخه کېږي.

- هغو ته د سویډنی ژبې د لیکلو او لوستلو بشپړتیا ورکول،
- هغو ته د سویډنی ژبې لیکل، اوریدل او خبرې کولو بشپړتیا ورکول
- هغو ته د سویډنی د پوهیدو او لیکلو بشپړتیا ورکول
- هغو ته ددې بشپړتیا ورکول چې ژبه د مختلفو اهدافو، لاسته راوړنو او حالاتو سره برابرې کړي
- یو ښه تلفظ
- د دې پوهه چې ژبه څرنگه زده کېږي
- د زده کړې ستراتیژي، لوستل او د زده کړې دوامداره توسیع،
- د دې بشپړتیا چې خپل دیجیتالې تخنیک او مربوطه وسایل په زده کړه او ارتباط کې څرنگه په کار اچول کېږي
- ددې بشپړتیا چې له مختلفو منابعو معلومات څرنگه تر لاسه شي.

د ښاروالی له لوري د غټانو مهاجرينو د سويډني ژبي د زده کړې پروگرام تشریح داسې کيږي چې په دې پروگرام کې به زده کوونکو د ژبي او اړیکو مهارت پیاوړی شي. دا پدې معنی چې زده کوونکی به د خپلې اړتیا پر اساس کولی شي له خبرو یا لیکلو له لارې خپله اړیکه ټینګه کړي. د ارتباطي ژبي بشپړتیاوې مختلف بڼه والی لري چې د یو بل تعامل او پوره کولو کې مرسته سره کوي. نو ځکه د ارتباطي ژبي بشپړتیا کولی شي چې د ژبي سیستم او هم د زده کړې نحوه کې وکارول شي او په دې کې هم چې نوموړی سیستم څرنگه استعمالیږي.

دا زده کړې باید زده کوونکي ته داسې فرصتونه مساعد کړي، ترڅو د زده کوونکي مختلف زده کړې او مهارتونه ته توسعه ورکړي، او له داسې شپږو څخه کار واخلې چې تر څو وکولی شي نوموړې ژبي د مربوطه وضعیت په ارتباط انتخاب کړي. د ژبني زده کړو سیستم له تورو، جملو، تلفظ او ګرامري دانچې څخه عبارت دی. د ژبي د استعمال د زده کړو موخه داده چې کس څرنگه کولی شي یو متن و لیکي او په هغه متن کې مناسبه ژبه استعمال کړي تر څو دغه لغات موضوع سره تطابق ولري او موصول کوونکی پرې پوه شي او هدف ترېنه واخلې.

په نوموړي درسونو کې زده کوونکی باید له مختلفو متنونو سره سره وشي کولی چې په هغې کې توري، انځورونه او غږونه له ډیجیټالي ابرازو سره او له هغې پرته تعامل ورکړي. دا نوموړې زده کړې باید له زده کوونکي سره د هغې د زده کړو په نحوه او پوهیدو کې مرسته وکړي. او په ضمن کې زده کوونکي ته باید ددې فرصت هم مساعد شي ترڅو وکړي چې خپلې فرهنگي تجربو ورتوب او د هغې مقایسه له ورته برابر وپدېدو سره وکړي لکه ورځنی اجتماعي ژوند، تحصیل او کار په سويډن کې او خپلې فرهنگي بڼه والي ته وده ورکړي.

دا نوموړې زده کړې باید له زده کوونکي سره د ډیجیټالي ابرازو، مربوطه وسایلو، معلوماتی رسنیو، اړیکو او زده کړو کې مرسته وکړي.

د زده کړو جوړښت

له ښاروالی له لوري د غټانو مهاجرينو د سويډني ژبي د زده کړې پروگرام له دريو تحصیلي لارو څخه جوړ دی چې 1، 2 او 3 دی او دا څلور دورې لري چې A,B,C او D دي. تحصیلي لار 1 له A,B,C او D څخه جوړه ده، دویمه تحصیلي لار له B,C,D څخه جوړه ده، او دا رنګه دریمه تحصیلي لار له C,D څخه جوړه ده. د زده کړو دا بیلابیل مسیرونه د شخص شالید، شرایط او اهدافو ته په کتو سره طرحه شوي. د زده کړو دغه لار دا مشخصه کوي کومه معلوماتي دوره او د پرمختګ طرحه مناسبه ده. یو زده کوونکی خپلې زده کړې د زده کړو په دغه لار کې خپلو بهترینو فردی شرایطو ته په لیدو سره پیلوي. د زده کړو شرط د یوې دورې لپاره هماغه ډول دي پرته له دې چې تحصیلي مسیر ته پاملرنه وشي.

د 1 تحصیلي مسیر پروگرام د هغه وګړو لپاره دی چې تحصیلي تاریخچه یې ډیره کمه وي او 3 تحصیلي مسیر پروگرام د هغه کسانو لپاره دی چې له زده کړو سره عادت وي.

دا چې د کوم زده کوونکي لپاره به کوم تحصیلي مسیر مناسب وي، ددې قضاوت به هغه وخت کيږي چې زده کوونکی کومه یو تحصیلي دوره پیل کړي، نو وروسته له هغې به د نومړي علم کچې، ضرورتونو او داسې نورو امکاناتو ته په لیدو هغه مناسب ځای ته معرفي کيږي.

دا درې تحصیلي مسیرونه په پیل کې د زده کوونکي تحصیلي عاداتو، تحصیلي سوابقو او د سويډني ژبي علم قضاوت کوي.

نوموړی زده کوونکي کولی شي چې وروسته له هرې دورې څخه د بناروالی له لوري د غټانو مهاجرینو د سويډني ژبې د زده کړې پروگرام بشپړ کړي. نو ځکه باید هر یو زده کوونکي ته دا فرصت مساعد شي چې د هغه مناسباتو سره چې له زده کوونکي غوښتل کېږي تر D دورې پورې زده کړې وکړي.

د لوستلو او لیکلو لومړني مهارتونه

د لوستلو او لیکلو لومړنی زده کړو د مهارتونو دا پروگرام د هغه کسانو لپاره دی چې مخکې یې زده کړې نه وې کړي او یا د هغه کسانو لپاره چې کمې زده کړې یې کړي و چې عملاً یې زده کړه نه وې کړي. د غټانو مهاجرینو د سويډني ژبې د زده کړې پروگرام له لارې اصلاً باید زده کوونکي ته په 1 تحصیلي مسیر کې داسې فرصت مساعد شي چې تر څو بنيادي لیکل او لوستل زده کړي، چې دا عمل د هغو د زده کړو ژورتیا او زده کړې باعث کېږي. په صحیح معنا سره باسواده کېدل اوږد مهاله وخت نیسي. که چېرې زده کوونکي په لاتینی الفباء باندې تسلط ونلري، نو ممکنه ده چې د تحصیلي مسیر په 2 او 3 دوره کې هغه زده کوونکو ته چې باسواده دي، د مهارت اولیه زده کړې چې لیکل او لوستل دي، ورزده کړل شي. په داسې حال کې به د زده کړې پروسه متفاوته ښکاري.

هغه زده کړې چې له بنيادي لیکل او لوستلو زده کړو په اړه وې له A او D دورې سره هېڅ ډول تړاو نلري، خو یو بېله برخه تشکیلوي چې له دې دورې سره ترکیب اخلي. دا یوه داسې پروسه ده چې ټول هغه وخته چې زده کوونکي د بناروالی له لوري د غټانو مهاجرینو د سويډني ژبې د زده کړې په پروگرام کې دخپل وي، دا به روانه وي، تر څو دا ټول مهارتونه اتومات حد پورې بشپړ شي.

د لیکلو او لوستلو لپاره د بنيادي زده کړو په پروگرام کې به د زده کوونکي په مورنۍ ژبه یا داسې ژبه کې زده کړې تر سره کېږي کومه ژبه چې زده کوونکي ته یاده وي.

د لیکلو او لوستلو بنيادي زده کړو پروگرام کې به زده کوونکي ته دا امکانات ورکول کېږي:

- ددې ورزده کول چې څرنگه کولی شي چې د لیکلو له لارې خپل مقصد لوستونکي ته وړاندې کړي او دا چې ژبه څرنگه یو تشکیل لري،
- په مختلفو حالاتو کې د ژبې د استعمال پیاوړتیاوې زده کول
- د لیکلو پر مهال تر ټولو عادي قوانین مراعتول
- خپلو یادولو، درک کولو او خپل بیان کې له لیکلو او لوستلو څخه ګټه واخیستل
- د ژبې د زده کولو لارښود څخه خبریدل
- یو څو ساده ستراتیژيې د لوستلو او لیکلو د مختلفو اهدافو لپاره ایجاد کړي او په ضمن کې
- له ډیجیټالي تخنیک او هغه مربوطه مرستندویه موادو څخه ګټه واخلي چې په لوستلو او لیکلو کې پکارېږي.

قضاوت

د قضاوت لپاره د پیل ټکي باید د زده کوونکي د سويډني ژبې د استعمال بشپړتیا په مختلفو ورځني امورو، اهدافو، ټولنيز او وظيفوي او مطالعاتي کې د هغې ادراک وي. دې قضاوت کې باید د زده کوونکي زده کړه په داسې فکر قضاوت شي چې ایا دا په دې زده کړو باندې په امتحان کې کومې کامیابیدونکي نمرې اخیستی شي. د زده کړو معیار د پینځو زده کیدونکو نقاطو لپاره بشپړ شوی چې عبارت دی له: اوریدو فهم، د لوستلو فهم، تقریري تعامل، تقریري تولید او د لیکلو مهارت. د زده کړو دا حوزې باید له یو بل څخه مستقل قضاوت نشي، بلکه استاد باید په بشپړه توګه د زده کوونکي لسانې تواني ارزیايي کړي، او دې ته نظر وکړي چې زده کوونکي واقعاً د ژبې له نظره په کوم ډګر کې پیاوړی دی. د ژبې روغتیا باید د ژبې د محتوا او کرکيج پورې اړه ولري.

د 20 مادې 35 فصل د بنوونځیو د قانون (2010:800) مطابق د هر بشپړ شوي کورس نمرات باید تعیین شي. د لیکلو او لوستلو بنيادي زده کړو د پروگرام په دې تحصیلي برخه کې نمرات نه تعیینېږي.

د زده کړې غوښتنې

کورس A

د بریا نمراتو لپاره د زده کړې غوښتنې

د اوریدو فهم

له مرستو سره زده کوونکی کولی شي چې په ورځني حالاتو کې په ساده و واضح توګه خبرې وکړي. نوموړی زده کوونکی کولی شي چې ساده او عادي عبارتونه چې په ورځني حالاتو کې چې بیا بیا تکرارېږي، پوه شي. زده کوونکی کولی شي چې ساده او واضح معلوماتو باندې پوه شي، او ورسره ورسره تقریري دستورالعمل هم درک کړي.

د لوستلو فهم

زده کوونکی کولی شي چې په ورځني ژوند کې په ساده او واضح معلومات ولولي او پوه شي پرې. دا نوموړی زده کوونکی کولی شي چې موجود معلومات د کلماتو، رایجو سمبولونو او عبارتونو، اقتباسی متنونو او د یو موضوع په اړه ډېر ساده متن باندې پوهېدی شي.

تقریري تعامل

له مرستو سره زده کوونکی کولی شي چې په ورځني حالاتو کې په ساده او واضح توګه اړیکې ټینګې کړي. زده کوونکی په خپله خبرو کې له ساده کلماتو، احوال اخیستو، ادب او د مخه ښه عبارتونو څخه کار اخلي، او د عیني ضروریاتو په اساس ساده سوالونه کوي او جوابوي.

تقریري تولید

له مرستو سره زده کوونکی کولی شي چې په ورځني حالاتو کې په ساده او واضح توګه اړیکې ټینګې کړي. نوموړی زده کوونکی کولی شي چې ساده او عادي عبارتونه په ورځني حالاتو کې خپلو شخصي اړیکو او تجارېو کې استعمال کړي.

د لیکلو مهارت

زده کوونکي خپل شخصي معلومات په ساده کلماتو او سیمبولو نو کې د خپل ورځني ژوند په تړاو لیکي. زده کوونکی کولی شي چې مهم معلومات د خپل مشخصو ضروریاتو پر اساس په یو مرکزي عملي طریقې ولیکي.

دانش آموز اطلاعات مهم را بر اساس نیازهای مشخص به روشی عمدتاً کاربردی می نویسد.

کورس B

د بریا نمراتو لپاره د زده کړې غوښتنې

د اوریدو فهم

زده کوونکی کولی شي چې خپل روزمره ژوند کې په ساده او واضح جملاتو پوه شي. نوموړی زده کوونکی کولی په روزه مره ژوند کې بیا بیا تکرارېدونکي خبرې، غونډې، معلومات او دوي سره تړاو لرونکي خبرونه چې دوي ورسره اشنا وي پوهېدی شي. زده کوونکی کولی شي چې په ساده او واضح پیام او دستورالعمل باندې پوه شي.

د لوستلو فهم

زده کوونکی کولی شي چې په ورځني ژوند کې ساده او واضح معلومات ولولي او پرې پوه شي. دا نوموړی زده کوونکی کولی شي چې د له اشنا موضو په اړه په ویل شوي او یا لیکل شوي متنونو باندې

پوه شي، او په ضمن کې په پخو معلوماتو او ورسره ورسره لنډو، واضحه ساده پيام او دستور العمل باندي پوه شي.

تقریری تعامل

له مرستو سره زده کوونکی کولی شي چې په ورځني حالاتو کې په ساده او واضح توګه اړیکې ټینګې کړي. زده کوونکی کولی شي چې په ساده خبرو او اشنا موضوعاتو کې ونډه واخلي. زده کوونکی به کولی شي چې خپلې خبرې وکړي، خپل نظريات بيان کړي او خپلې غوښتنې را څرګنده کړي او د هغې په مقابل کې خپل عکس العمل وښائي او په دا ډول به سوال او جواب کوي چې د مکالمې حدود محفوظه وساتي.

تقريري توليد

له مرستو سره زده کوونکی کولی شي چې په ورځني حالاتو کې په ساده او واضح توګه اړیکې ټینګې کړي. نوموړی زده کوونکی به کولی شي خپل شخصي تجارب د اشنا شخص ، ځای او واقعي په اړه په ساده شکل کې بيان کړي. نوموړی زده کوونکی به کولی شي چې د يو پوه او منسجم شخص په شکل کې ځان راښکاره کړي.

د ليکلو مهارت

زده کوونکی به کولی شي چې د روزمره ژوند د عادي اړیکو لپاره ساده متن هم وليکلی شي. نوموړی زده کوونکی به کولی شي چې د فهم وړ لنډ پیغام، روغبر او د ځان د تجاربو په اړه ساده متن وليکلی شي. نوموړی زده کوونکی به کولی شي چې په خپل متن کې د کار وړ قرانين استعمال کړي.

کورس C

د بریا نمراتو لپاره د زده کړې غوښتنې

د اوریدو فهم

زده کوونکی کولی شي چې خپل روزمره ژوند- ټولني، زده کړو او وظیفه کې په ساده او واضحه جملاتو پوه شي. نوموړی زده کوونکی کولی شي په روزه مره ژوند کې بیا بیا تکراریدونکي خبرې، توضیحات، غونډې، معلومات او دوي سره تړاو لرونکي لنډ خبرونه چې دوي وسره اشنا وي، وپوهیږي. زده کوونکی به کولی شي چې په ساده او واضحه غږیز پيام او دستور العمل باندي پوه شي.

د لوستلو فهم

زده کوونکی کولی شي چې خپل روزمره ژوند- ټولنه، زده کړو او وظیفه کې په ساده او واضحه جملاتو پوه شي. دا نوموړی زده کوونکی کولی شي چې واره روایتې او توصیفي متنونه د اشنا موضوعاتو، د زده کړې ساده متونو، جدولونو او ګرافونو او د اطلاعاتو په اړه ساده استدلاونه کولی شي چې ولولي او پرې پوه شي. دا نوموړي زده کوونکي لنډ او واضح مقررات او دستور العملونه لوستلی او پرې پوهیدی شي.

تقریری تعامل

زده کوونکی به کولی شي چې د روزمره ژوند په عادی حالاتو کې، ټولنیزو اړیکو، زده کړو او کاري ژوند کې په ساده ژبه له خلکو سره اړیکه ونيولی شي. زده کوونکی به کولی شي چې په اشنا موضوعاتو کې بحث وکړي. زده کوونکی په مباحثه کې داسې غوښتنونکي نظريات، مفکورات او معلومات په داسې طریقې وړاندې کوي چې نوموړې مباحثه تر یوه حده مخ په وړاندې بوځي.

تقريري توليد

زده کوونکی به کولی شي چې د روزمره ژوند په عادی حالاتو کې، ټولنيزو اړیکو، زده کړو او کاري ژوند کې په ساده ژبه له خلکو سره اړیکه ونیولی شي. زده کوونکی به کولی شي چې د آشنا موضوعاتو په اړه خپل تجربیات او شخصي نظریات توصیف او په ساده ژبه بیان کړي او په ضمن کې د هغه موضوع په اړه ساده توصیه او دستور العمل ورکړي. دا نوموړی زده کوونکی به کولی شي تر یو حده ځان د فهم قابل او منسجم وېنایي او په ژبه کې وېنایي چې له انواع او اقسامو څخه کار اخلي.

د لیکلو مهارت

زده کوونکی به کولی شي چې د روزمره ژوند، ټولني، زده کړې او کاري ژوند په اړه ساده متن ولیکي چې په یوه اندازه له هدف سره سازگار او معناداره وي. نوموړی زده کوونکی به کولی شي چې روایتی متنونه او توصیفي منسجم متنونه چې د خپلو تجربیاتو، مفکورات، نظریاتو او په ضمن کې زده کوونکي متنونه د خپلو آشنا موضوعاتو په اړه ولیکي. زده کوونکی به قصداً د متن جوړښت څه په دې ډول کوي چې به هغې کې به د بیلابیلو او مخصوصو جملاتو ساختار روښانه معلومېږي.

کورس D

د بریا نمراتو لپاره د زده کړې غوښتنې

د اوریدو فهم

زده کوونکی کولی شي چې خپل روزمره ژوند- ټولني، زده کړو او کاري ژوند کې په واضحه توګه رسمي او غیر رسمي جملاتو باندې پوه شي. نوموړی زده کوونکی به کولی شي چې قصي، توضیحات، خبرو، مباحثو، معلوماتو او خبرونو باندې چې موضوع یې دې ته آشنا وي، پوهیږي. دا نوموړي زده کوونکي په توضیح او واضح توګه په پیغام او دستور العملونه باندې پوهیږي.

د لوستلو فهم

زده کوونکی کولی شي چې خپل روزمره ژوند- ټولني، زده کړو او کاري ژوند کې په واضحه توګه رسمي او غیر رسمي جملاتو پوه شي. نوموړی زده کوونکی به کولی شي چې قصي، توضیحات، خبرو، مباحثو، معلوماتو او خبرونو باندې چې موضوع یې دې ته آشنا وي، پوهیږي. دا نوموړي زده کوونکي په توضیح او واضح توګه په پیغام او دستور العملونه باندې پوهیږي.

تقریری تعامل

زده کوونکی به کولی شي چې د روزمره ژوند په عادی حالاتو کې له خپل مقابل شخص سره په غیررسمی او ډیر په رسمي توګه په ټولنيزو اړیکو، زده کړو او کاري ژوند کې اړیکه ونیسي. زده کوونکی به کولی شي چې په آشنا موضوعاتو کې بحث او خبرې وکړي او په ضمن کې نظریاتو به اړه ساده استدلال بیانوي او جواب ورکوي. زده کوونکی کولی شي چې تر یو حده خبرې او بحثونه وړاندې بوځي.

تقريري توليد

زده کوونکی به کولی شي چې د روزمره ژوند په عادی حالاتو کې له خپل مقابل شخص سره په غیررسمی او ډیر په رسمي توګه په ټولنيزو اړیکو، زده کړو او کاري ژوند کې اړیکه ونیسي. زده کوونکی کولی شي چې د واقعاتو، تجربیاتو، برداشتونو او نظریاتو په اړه په ساده ډول شرحه ورکړي او په ضمن کې مشوره او رهنمائي هم ورکوي. نوموړی زده کوونکی به کولی شي تر یوه حده ځان د فهم قابل او منسجم وېنایي او په ژبه کې وېنایي چې له انواع او اقسامو څخه کار اخلي.

د ليكلو مهارت

زده كوونكى به كولى شي چې ساده متن وليكي چې له هدف او لاس ته راوړوندي سره تړاو ولري، تر څو وكولى شي چې د روزمره ژوند په رسمي او غير رسمي حالاتو كې، په ټولنيزو اړيكو، زده كړو او كاري ژوند كې اړيكه ونيسي. زده كوونكى به كولى شي چې له يو خاص روانوالي سره د اشنا موضوعاتو په اړه يو منسجم او د پوهيدو وړ، روايتي متنونه، تشرېحي، توضيحي او استدلالې متنونه وليكي. زده كوونكى به قصاداً د متن جوړښت څه په دې ډول كوي چې په هغې كې به د بيلابيلو او مخصوصو جملاتو ساختار روښانه معلومېږي. زده كوونكى به كولى شي چې په مطمئنه توگه په خپل متن كې له پرمختللي گرامر څخه كار واخلي.